

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΧΩΡΙΑΤΙΚΕΣ

ΟΙ “ΛΩΒΙΩΝΤΕΣ”,

ΠΡΩΤΑ νὰ σὰς τοὺς συστήσω :
— Ἄπ' ἐδῶ, τοῦ λόγου του, εἶνε ὁ κύριος Νικήτας Δικαιοπούλος, συνταξιούχος εἰρηνοδίκης. Ἡ ἀφεντεία του, ἀπὸ 'κεῖ, ὁ κύριος Ἀθανάσιος Σούφρας. Καὶ ἀπὸ 'δῶ, ὁ κύριος Ἀνανίας Σχολαστικίδης, γραμματεὺς τῆς Δημαρχίας. Γιὰ νὰ γνωρισθῆτε ὅμως καλλίτερα, πρέπει νὰ σὰς ξεχωρίσω τῆς χάρες τοῦ καθενός.

Ὁ κύριος Δικαιοπούλος, ὅταν ἦτο μικρός, εἶχε κλίσι νὰ γίνῃ μπαλωματής. Ἐπειδὴ ὅμως ἤξευρε κάμποσα κολλυβογράμματα, τοῦ κάπνισε κ' ἔγινε δικαστικός κλητῆρας. Ὅταν ἤλθε τὸ κόμμα του στὰ πράγματα, ἔγινε ἑπαρχος. Ἐπειτα, ὅταν ἔπεσε τὸ κόμμα του, τοῦδωσαν τὴ παῦσι του καὶ τὰ παπούτσια στὸ χέρι. Σὰν ξαναἤλθε στὰ πράγματα, ἐπροτίμησε νὰ γίνῃ εἰρηνοδίκης. Θεοσισόβια, σοῦ λέει. Θέλουν νὰ ποῦν, ὅτι τὴν δικαιοσύνη τὴν ἐμοίραζε σύμφωνα μὲ τὸ στομάχι του περισσότερο παρὰ μὲ τὴν συνείδησίν του. Ἐγὼ ὅμως δὲν τὰ πιστεύω τέτοια πράγματα. Εἶνε ἀλήθεια, πῶς ἂν τοῦ ἐπῆγαιναν κανένα ἀρνάκι ἢ γουρουνόπουλο ἢ κοτόπουλο ἢ λίγο κρασί παληὸ ἢ λάδι ἢ γιαοῦρτι ἢ καὶ μετρητά, γιὰ νὰ κἀνῃ στραβά μάτια, δὲν τὰ ἐδιωχνε. Ἄλλὰ τί μὲ τοῦτο; ψυχικὸ ἔκανε, νὰ ἀθωώνῃ ἀντὶ νὰ ζημιώνῃ μὲ πρόστιμα φτωχοὺς ἀνθρώπους.

Διηγοῦνται εἰς βάρος του κάποια ἱστορία γιὰ ἓνα γουροῦνι, ἀλλὰ δὲν ἔχουν δίκηο. Τί ἔφταιγε αὐτός, ἂν ἓνας παληάνθρωπος δὲν ἔδесе καλὰ τὸ γουροῦνι καὶ τὸ ἀφήκε νὰ φύγῃ;

Ἴδου πῶς ἔχει ἡ ἱστορία :

Ἐπηρετοῦσε κάποτε σὲ μιὰ κωμόπολι τῆς Βοιωτίας. Ἐκεῖ ἦτανε κ' ἓνας τσομπάνος φοβερὸς καὶ τρομερός. Δὲν ἄφηνε χωράφι ἀζημιώτο μὲ τὰ πρόβατά του. Γι' αὐτὸ εἶχε καὶ συχνά

νταραβέρια μὲ τὴ δικαιοσύνη. Ὁ εἰρηνοδίκης, σὰν ἔμαθε τί εἶδους ὑποκείμενο ἦταν ὁ τσομπάνος αὐτός, ἔτριξε τὰ δόντια του καὶ ὑποσχέθηκε τοὺς χωρικοὺς πῶς θὰ τοὺς τὸν συγυρίση γιὰ καλά, ἅμα πέση στὰ χέρια του. Καὶ δὲν ἄργησε νὰ πέση στὰ νύχια τῆς δικαιοσύνης. Μιά πέμπτη, ποῦ ἦταν **Ποινικά**, πρῶτος κατηγορούμενος ἦταν ὁ τσομπάνος γιὰ μιὰ φοβερὴ ἀγροζημία. «Τώρα θὰ σοῦ δείξω ἄγῳ», ἐσκέφθηκε μέσα του ὁ εἰρηνοδίκης. Ὁ τσομπάνος ὅμως, τετραπέρατος κατεργάρης, ἤξευρε νὰ βάζη, λέει, καλοὺς δικηγόρους... Πάει λοιπὸν πρῶτῃ τὴν ἡμέρα ἐκεῖνη στὸ σπῆτι τοῦ εἰρηνοδίκου κρατῶντας στὴ μασκάλη του κάτι τι, σὰν δέμα, μέσα σ' ἓνα σακκί. Μόλις τὸν ἀντίκρισε ὁ εἰρηνοδίκης, ἄρχισε νὰ τοῦ ψέλλη τὸν ἐξάψαλμο. Τὸν ἐκεραυνοβόλησε μὲ ἄγριες φοβέρες. Ὁ τσομπάνος δὲ μιλοῦσε. Τὸν ἄφησε νὰ ξεθυμάνη λίγο, ἔσφιξε μὲ τὸν ἀγκῶνα του τὸ σακκί καὶ κάτι γρυλίσματα γουρουνούσια ἀκούστηκαν. Ὁ εἰρηνοδίκης εἰς τὸ ἄκουσμα αὐτὸ ἐχαμήλωσε τὸ τόνο τῆς φωνῆς του. Ξανάσφιξε πλιὸ δυνατὰ ὁ τσομπάνος τὸ σακκί καὶ ὁ δικηγόρος... — τὸ γουροῦνι θέλω νὰ πῶ — ἔσκουξε πλιὸ ἐκφραστικά. Ὁ εἰρηνοδίκης ἔξυσε τὸ κεφάλι του τὴν ἴδια στιγμή ὁ τσομπάνος τοῦ λέει:

— Τὸ λοιπός, κύρ γουρνοδίκ', θὰ δέσω τὸ γροῦν' κάτω στὴν αὐλή...

— Κύτταξε, καὶ μένε, — τὸν φοβέρισε αὐστηρὰ ὁ εἰρηνοδίκης — νὰ διορθωθῆς, γιατί σ' ἐπῆρε καὶ σὲ σήκωσε!

Ἄλλὰ ὁ ἀδιόρθωτος τσομπάνος φαίνεται πῶς δὲν τὸ ἔδεσε σφικτὰ τὸ γουροῦνι. καὶ αὐτό, ἅμα ὁ ἀφεντικός του ἀπολύθηκε πανηγυρικῶς ἀπὸ τὴν κατηγορία, ξαπολύθηκε κι' αὐτὸ ἀπ' τὸ σχοινί καὶ πῆγε νὰ τὸν εὔρη.

Αὐτὴ εἶνε ὅλη-ὅλη ἡ ἱστορία. Πῆτε μου, σὰς παρακαλῶ, τί φταίει ὁ κύριος εἰρηνοδίκης, ἂν ἔφυγε τὸ γουροῦνι;

Τώρα, γιὰ τὸν κύριον Σούφραν. Ὁ κύριος Σούφρας στὴν ἀρχὴ ἦταν χασάπης. Ἡ δουλειὴς του ὅμως δὲν πῆγαιναν καλά, καὶ ἄρχισε νὰ δουλεύῃ τὸ κόμμα. Καὶ τὸ κόμμα τὸν ἐβόηθησε κι' ἔγινε δήμαρχος.

Ὁ κύριος Σχολαστικίδης ἦταν ἄλλοτε γραμματοδιδάσκαλος καὶ μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ κόμματος ἔγινε γραμματεὺς τῆς δημομαρχίας. Ἐκρατοῦσε πάντα στὸν κόρφο του μιὰ κιτρινομένη ἀπὸ τὴν πολυκαιρία γραμματικὴ τοῦ Γενναδίου, τὴν ὁποίαν συνεβουλεύετο εἰς ὅλας τὰς περιστάσεις καὶ εἰς ὅλα τὰ ζητήματα. Μ' ὅλα ταῦτα ὅμως δὲν εἶχε κατορθώσῃ ἀκόμη νὰ διακρίνη πότε τὸ «ἡμεῖς» γράφεται μὲ η καὶ πότε μὲ ν. Καὶ μιὰ φορὰ ἔγινεν ἀφορμὴ νὰ κάμῃ εἰς τὸν δήμαρχον αὐστηρὰς παρατηρήσεις ὁ νομάρχης, διότι ὁ κ. γραμματεὺς, ἀντὶ νὰ γράψῃ εἰς μιάν ἀναφορὰν πρὸς τὸν νομάρχην «ὅτι ὁ παρὰ πόδας μηνυτῆς κατήγγειλεν εἰς ἡμᾶς ζῶα τετράποδα ἀδήλωτα...» ἔγραψε «ὁ παρὰ πόδας μηνυτῆς κατήγγειλεν εἰς ἡμᾶς ζῶα τετρά-

ποδα ἀδήλωτα...» Εὐτυχῶς ὁ κ. δήμαρχος δὲν πολυκατάλαβε τὸ λάθος· ἀλλέως, θὰ τὸν πετοῦσε μὲ τῆς κλωτσιᾶς ἔξω ἀπὸ τὴν δημαρχίαν.

Οἱ τρεῖς αὐτοὶ ἀχώριστοι ἀπετέλουν τὴν ἀριστοκρατία τοῦ χωριοῦ καὶ τὸν μὲν χειμῶνα περνοῦσαν τὴν ἡμέραν τους μέσα εἰς τὸ καφενεῖον τοῦ Στεφάνου, τὸ δὲ καλοκαίρι ἀπὸ κάτω στὸν πλάτανο, ποῦ ἦταν ἀπέξω ἀπὸ τὸ καφενεῖον. Περισσότερος ὅμως ἦταν ὁ μελεᾶς τους παρὰ τὸ κέρδος τους, διότι καὶ οἱ τρεῖς μαζί ἄφηναν εἴκοσι λεπτά τὴν ἡμέραν στὸ καφενεῖο, ὁ μὲν κ. εἰρηνοδίκης μία δεκάρα δι' ἓνα ναργιλὲ πεντάριχο — τὸ τουμπεκὶ ἦτον ἀπὸ λαθρεμπόριο γι' αὐτὸ ἦτο τόσο φθηνὸς — καὶ γιὰ μιὰ μαστίχα· καὶ οἱ ἄλλοι δύο, ἀπὸ μιὰ πεντάρα ὁ καθένας γιὰ τὴ μαστίχα. Ὁ κ. εἰρηνοδίκης, ἐπειδὴ ἐπλήρωνε περισσότερα, εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ βασανίζῃ καὶ περισσότερο τὸν δυστυχημένον τὸ Στέφανο μὲ τῆς φωτιᾶς τοῦ ναργιλέ. Διαρκῶς δὲ παρεπονεῖτο ὅτι οἱ ναργιλέδες του δὲν καπνίζουσαν, ὅπως ἐκάπνιζαν οἱ ναργιλέδες, ποῦ ἔπινε μιὰ φορὰ στὴ Στυλίδα. Καὶ λοιπὸν ὁ Στέφανος, διὰ νὰ τὸν εὐχαριστήσῃ, ἀνεκάτευε μὲ τὸ τουμπεκὶ καὶ φύλλα ξερὰ ἀπὸ τὸν πλάτανο λέγοντας, ὅτι ἐπέτυχεν ἓνα τουμπεκὶ θαυμάσιον. Καὶ ἔτσι ὁ κ. εἰρηνοδίκης ἔμενεν ἐνθουσιασμένος, διότι ὁ ναργιλὲς του ἐκάπνιζεν ὅπως εἰς τὴν Στυλίδα.

Καὶ οἱ τρεῖς τους ἀπὸ τὸ πρωῖ ἕως τὸ βράδυ δὲν ἔκαναν ἄλλη δουλειὰ παρὰ νὰ συζητοῦν. Ἀρχίζαν ἀπὸ τὴν ἐξωτερικὴν πολιτικὴν τοῦ Γλάδστωνος καὶ ἐτελείωναν εἰς τὸν δραγάτη τοῦ χωριοῦ των. Τοὺς ἐτροφοδοτεῖ δὲ εἰς τὰς συζητήσεις των ἡ «Παλιγγενεσία», εἰς τὴν ὁποίαν ἦτο συνδρομητὴς ὁ κ. εἰρηνοδίκης. Πολλὰς φορὰς ὁ κ. δήμαρχος καὶ ὁ κ. εἰρηνοδίκης εἰς μερικὰ διπλωματικὰ ζητήματα ἔφθαναν μεχοι ῥήξεως, ἀλλ' ἡ ῥῆξις αὕτη μόνον λίγες ὥρες διαρκοῦσεν. Ὁ κ. γραμματεὺς ἦτο πάντα μὲ τὸ μέρος τοῦ κ. δημάρχου διὰ τὸν φόβον τῆς ἐξώσεως ἀπὸ τοῦ δημαρχείου.

Καὶ λοιπὸν τὴν ἡσυχίαν αὕτη παρέα συνετάραξεν ἐν ἀπογευμα μία ἐγκύκλιος τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν πρὸς ὅλους τοὺς δημάρχους τοῦ Κράτους, ἡ ὁποία ἔγραφε τὰ ἑξῆς: «Ἐντέλλεσθε νὰ ἀναφέρητε ἡμῖν τάχιστα τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐν τῷ ὑμετέρῳ δήμῳ λωβιδίων».

— «Λωβιδῶντες, λωβιδῶντες!! Τί νὰ εἶναι ἄρα γε αὐτοὶ οἱ λωβιδῶντες!» ἐσκέπτετο ἕκαστος καθ' ἑαυτὸν καὶ προσέβλεπε τοὺς ἄλλους μὲ ἐρωτηματικὰ βλέμματα.

Ἐπηκολούθησαν στιγμαί τινες σκέψεως καὶ τέλος ὁ δήμαρχος ἔλυσε τὴν σιωπὴν καὶ ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν κ. γραμματέα εἶπεν:

— «Ἐλα, κύρ δάσκαλε, πές μας τί πρᾶγμα εἶναι αὐτοὶ οἱ λωβιδῶντες;»

Ὁ κ. γραμματεὺς ἀνοίξε τὴν γραμματικὴν τοῦ Γενναδίου εἰς

τὸ μέρος τῶν συνηρημένων ῥημάτων, ἔξυσε κατ' ἐπανάληψιν τὸ κεφάλι του, ἔβηξε δυὸ τρεῖς φορές καὶ εἰς τὸ τέλος δὲν εἶπε τίποτε.

Ἡ διπλωματία, τὰ κόμματα, ὁ δραγάτης, ὅλα ὑπεχώρησαν πρὸ τῶν *λωβιῶντων* καὶ μακρὰ βασανιστικὴ σκέψις ἐβασάνιζε τοὺς τρεῖς μας φίλους. Τέλος ὁ κ. εἰρηνοδίκης μὲ χαρὰν, τὴν ὁποίαν οὐδὲ ὁ Ἀρχιμήδης θὰ ἐδοκίμασεν, ἐφώναξεν «εὐρηκα, εὐρηκα» καὶ κτυποῦσε σὰν παιδί τὰ παλαμάκια. «Λωβιῶντες, φίλοι μου, πάει νὰ πῆ λωβοί, δηλ. κοντοί. Οἱ λωβοὶ ἑλληνικὰ λέγονται καλλίτερα λωβιῶντες. Λοιπὸν θὰ κάμουμε ἓνα κατάλογον ὅλων τῶν κοντῶν τοῦ δήμου καὶ θὰ τὸν στείλωμεν εἰς τὸ Σεβαστὸν Ὑπουργεῖον. Εὐτυχῶς κανεὶς ἀπὸ μᾶς τοὺς τρεῖς δὲν θὰ εἶναι μέσα, διότι καὶ οἱ τρεῖς εἴμεθα ὑψηλοί».

Πραγματικῶς τὴν ἄλλην ἡμέραν κατηροτίσθη κατάλογος τῶν κοντῶν τοῦ δήμου ἀρκετὰ μακρὺς, ὁ ὁποῖος ἐστάλη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον. Μετ' ὀλίγας ἡμέρας 15 περίπου ἐφιπποὶ χωροφύλακες, ἔχοντες ἐπὶ κεφαλῆς ἓνα ὑπομοίραρχον καὶ ἓνα ἀνθυπίατρον, ἔφθασαν εἰς τὴν πρωτεύουσαν τοῦ δήμου πρὸς μεγάλην ἐκκληξίν τῶν φιλησύχων κατοίκων καὶ διηυθύνθησαν εἰς τὸ δημαρχεῖον. Ἐκεῖ ἐκλήθη ἐσπευσμένως καὶ ὁ κ. δήμαρχος, ὁ ὁποῖος προσῆλθε φοβισμένος μετὰ τοῦ κ. γραμματέως.

— «Τί κατάστασις εἶναι αὐτή, κύριε δήμαρχε — εἶπε μὲ θυμὸν ὁ κ. ὑπομοίραρχος — ἀφήσατε τὸν δήμόν σας νὰ γεμίσῃ ἀπὸ λωβιῶντας;»

— «Τί νὰ κάμουμε Μεγαλειό... κύριε ἀξιωματικὲ — ἀπῆντησε τρέμων ὁ κ. δήμαρχος — ὁ Θεὸς τοὺς ἔκαμεν ἔτσι!»

— «Ὁ Θεὸς ἔκαμεν ἓνα, τὸ πολὺ δύο· σεῖς τοὺς ἀφήσατε ἐλευθέρους νὰ γυρίζουν μέσα τὰ χωριά καὶ οἱ δύο ἔγιναν 47, ὅπως τοὺς γράφετε ἐδῶ».

— «Καὶ τί ἔπρεπε νὰ τοὺς κάμωμεν;» ἐτόλμησε νὰ ἐρωτήσῃ ὁ κ. δήμαρχος.

— «Τί νὰ τοὺς κάμετε! Νὰ τοὺς ἀφήσετε εἰς ἓνα μέρος χωριστό, νὰ ψοφήσουν ἀπὸ τὴν πείνα καὶ ἔπειτα νὰ τοὺς κάψετε καὶ τὴ στάχτη τους νὰ σκορπίσετε στὸν ἀέρα. Νά, αὐτὸ ἔπρεπε νὰ κάμετε».

Ὁ κ. δήμαρχος ἀφῆκεν ἓνα βαθὺν στεναγμὸν ἀπὸ τὸ στήθος του καὶ ἐπιθύρτισεν εἰς τὸν ὀπίσω του ἰστάμενον γραμματέα: «Γιατί τοὺς καϋμένους νὰ τοὺς κάμουν ἔτσι;»

— «Γιὰ νὰ ξεμαγαρίσῃ ἡ Πλάσῃ» τοῦ ἀπάντησεν εἰς τὸν ἴδιον τόνον ὁ κ. γραμματεὺς.

— «Νὰ στείλετε ἀνθρώπους εἰς ὅλα τὰ χωριά, νὰ φωνάξουν ὅλους τοὺς λωβιῶντας καὶ νὰ τοὺς κλείσετε εἰς μίαν μάνδραν ἔξω ἀπὸ τὸ χωριὸν» εἶπεν ἠπιώτερον ὁ κ. ἀνθυπίατρος.

Μετ' ὀλίγας ὥρας πράγματι ὅλοι οἱ λωβοὶ τοῦ δήμου ἦσαν κλεισμένοι σὲ μιὰ μάνδρα σὰν πρόβατα, χωρὶς καὶ αὐτοὶ νὰ γνωρίζουν τὸ διατί.

“Όταν ειδοποιηθέντες κατέφθασαν ὁ κ. ὑπομιοῦραρχος καὶ ὁ κ. ἀνθυπίατρος μετὰ τῶν χωροφυλάκων συνοδευόμενοι καὶ ἀπὸ τὸν κ. δήμαρχον, τὸν κ. εἰρηνοδίκην καὶ τὸν κ. γραμματέα, μετ’ ἐκπλήξεως παρετήρησαν ὑγιεστάτους ἀνθρώπους.

— «Μὰ αὐτοὶ εἶναι ὑγιεστάτοι, τί τοὺς ἐμαζεύσατε ἐδῶ;» ἐρώτησεν ὁ κ. ἀνθυπίατρος.

— «Μά, κύριε ἀξιωματικέ, ὅλοι τους εἶναι λωβοί, μαθὲς κοντοί, καὶ τοὺς ἐφέραμε κατὰ ποῦ ἐδιατάξατε».

Τότε ὅλοι κατάλαβαν ὅτι ἔγινε λᾶθος στὴν ἐξήγηση τῆς λέξεως «λωβιῶντας» καὶ ὅτι ἄδικος ὁ κόπος τῶν στρατιωτῶν καὶ ὁ φόβος τοῦ δημάρχου καὶ τῶν λωβῶν τοῦ δήμου. Κρῖμα στὴν γραμματικὴ τοῦ Γενναδίου!

Π. Δ. ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΤΗΣ ΟΠΕΡΕΤΤΑΣ

(Ἐναμνήσεις ἐκ Θεσσαλονίκης)

Ἐμπηκε σὰν Λεονταρῆς —

τρομάρα τὰ μονστάκια

τὰ βαμμένα του!

[Ἔπεται συνέχεια!]